

[Ole Vig Jensen]

låser beslutningerne fast, hvis og når vi skal ændre på gymnasiets indhold. Hvis vi skal have en beslutningsproces, hvor der spilles med åbne kort, må alle kvalificerede og gennemarbejdede forsøgsansøgninger behandles positivt.

Det synes, som om direktoratets forsøgs-politik er præget af ganske bestemte opfattelser. Forsøg, der på en eller anden måde indskrænker elevernes valgmuligheder og etablerer mere ensartede niveauer og færre delinger, synes umiddelbart at have sympati hos direktoratet, mens omvendt forsøg, der arbejder med forøgede valgmuligheder, har svære-re ved at vinde gehør.

Fra radikal side kan vi ikke undlade at spore tendenserne til et enstrengt gymnasium, hvor f.eks. eleverne i langt de fleste timer undervises på samme niveau i fællesfag. Vi er ikke tilhængere af en sådan model. Vi synes, det kan være godt at prøve sådanne modeller blandt andre, men vi er principielt tilhængere af at bevare et gymnasium med muligheder for valg af grene.

Vi tror, at elevernes forskellige interesser er et så tungtvejende argument for opdelingen på forskellige grene, at man ved at tilstræbe et enhedsgymnasium gør vold på elevernes lyst til at lære.

Den opbremsning i visse typer af forsøg, som direktoratet har ønsket, synes at være mere pædagogisk bestemt end dikteret af besparelseshensyn. En række fag med små timetal har gennem nogle af disse forsøg opnået gunstige placeringer uden ændringer i det samlede timetal, men, har jeg forstået, disse forsøg er nu blevet bremsset; det gælder f.eks. forsøg med religion og oldtidskundskab.

Hvis meningen her er at fratage disse fag muligheden for at gøre sig gældende og dermed gøre det lettere at afskaffe dem ved en eventuel fremtidig gymnasiereform, må vi sige fra. Hvis gymnasiets fagkreds skal ændres eller der skal ske egentlige udskiftninger – og det vil vi ikke afvise – er det vigtigt at vide, hvordan også få-timers-fagene, som jeg vil kalde dem, har klaret sig, når de får rimelige pædagogiske vilkår.

Ministeren har i en af sine artikler om gymnasiets fremtid i ministeriets eget tidsskrift »Uddannelse« sagt, at et vigtigt formål med ungdomsuddannelse er at gøre de unge i stand til at handle på eget ansvar. Vi be-

tragter gymnasiet som først og fremmest studieforberevende eller, om man vil, uddannelsesforberedende.

Kun en begrænset del af de nuværende gymnasieelever får en højere uddannelse. Selvfølgelig er uddannelse, som gymnasiet er, har de imidlertid efter mit bedste skøn haft betydelig glæde af, men det er primært en faglig glæde og en udvikling af deres personlighed, som er vigtig i netop 16-19 års alderen.

Vi vil derfor ikke bare se gymnasiet som en uddannelsesform, der skal lære folk at handle, men snarere som en solid optakt til en bogligt orienteret uddannelse. Uanset sådanne betragtninger bør forsøgsvirksomheden i gymnasiet ikke være præget af bestemte uddannelsespolitiske kæphest. Vi ønsker ikke den begrænsning i forsøgsvirksomheden, som forespørgerne synes at have lagt op til med deres forespørgsel, og vi ønsker heller ikke den styrede forsøgsvirksomhed, som direktoratets ledelse synes at have en særlig forkærlighed for.

Vi ønsker ingen glidende udvikling, der pludselig gør bestemte typer af gymnasiereformer nærmest uundgåelige, fordi de i en årække er blevet understøttet af forsøg. Vi ønsker ikke et gymnasium, hvor de unges valgmuligheder er indskrænket.

Nogle opfatter måske fejlagtigt de unge som meget ensartede, men de har forskellige interesser og lyster, hvad f.eks. grenvalget i gymnasiet er et klart bevis på. Denne valgfrihed ønsker vi sikret. Vi ønsker til gengæld også at sikre gymnasieskolens kvaliteter. Den har vist sig mere fleksibel, end dens kritikere bryder sig om at indrømme, og lærerne har gennem den betydelige forsøgsaktivitet vist, at de er optaget af deres skoleform og gerne vil være med til at gøre den endnu bedre. Det påskønner vi.

Vi ønsker det boglige sigte fastholdt, men vi ser gerne forskellige forsøgstyper fremmet. Vi vil ikke lægge os fast på en bestemt model allerede på nuværende tidspunkt, og vi vil slet ikke acceptere, at man gennem en bevidst styring af forsøgene fremmer bestemte uddannelsespolitiske synspunkter – måske dybest set præget af en udefineret lighedsideologi – og derigennem låser hele diskussionen fast, når folkettingen skal til at vurdere fremtidens gymnasium og dets indhold.

Må jeg til slut sige om den fremsatte dagsorden, som rummer ganske gode ting, at den